

безпечного та привабливого регіону для міжнародних подорожей. Успіх у зазначених напрямках сприятиме відновленню позицій України на світовому туристичному ринку та відкриттю нових можливостей для галузі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Давиденко І. В. Основні компоненти туристично-рекреаційного потенціалу. *Соціально-економічні проблеми сучасності та концепція сталого розвитку в Україні та світі*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Дніпропетровськ: НО «Перспектива», 2014. Ч.2. С.49 – 52.
2. Державний комітет статистики України. Офіційний сайт. URL: www.ukrstat.gov.ua (дата звернення: 14.03.2024).
3. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Ганич Н. М. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підручник. К.: Знання, 2008. 661 с.
4. Міжнародний туризм : навч. посібник / Т. В. Божидарнік, Н. В. Божидарнік, Л. В. Савош [та ін.]. К. : Центр учбової літератури, 2012. 312 с.
5. Разінькова М. Ю. Міжнародний туризм і його вплив на розвиток міжнародної економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 3. С. 32–36. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.3.32> (дата звернення: 15.03.2024)

Д. В. Гайдамака, І. С. Зігунова

*Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка*

ВИКОРИСТАННЯ ПАРКІВ РІЗНОГО ТИПУ В НАЦІОНАЛЬНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПРОДУКТАХ

Робота розкриває особливості парків різних типів та їх значення для розвитку туризму. Висвітлюються можливості використання парків різного типу в українських національних туристичних продуктах для створення цікавих туристичних маршрутів у різних видах туризму та залучення туристів до відвідування парків.

Ключові слова: туризм, тематичні парки, туристичний продукт.

The work reveals the features of different types of parks and their significance for the development of tourism. The possibilities of using different types of parks in Ukrainian national tourism products are highlighted. to create interesting tourist routes in various types of tourism and attract tourists to visit the parks.

Keywords: tourism, theme parks, tourist product.

Туризм є однією зі стратегічних галузей господарства, яка не лише сприяє економічному зростанню, але й сприяє збереженню природного середовища та культурної спадщини країн. Саме тому в сучасному світі туризм відіграє важливу роль у розвитку економіки, культури та соціальних відносин держав. У контексті розвитку туризму, особливу роль відіграють парки різного типу, такі як національні парки, дендропарки, розважальні парки та інші.

Парки є важливою складовою, які туроператори включають до програм перебування туристів у країнах світу. Вони приваблюють туристів як з метою відпочинку та рекреації, так і для пізнавальних подорожей, або змістовного проведення дозвілля. Однак, різні типи парків мають свої особливості використання в національних туристичних продуктах. Створення парків різного типу дозволяє розширити асортимент туристичних послуг та повернути різноманітну туристську аудиторію. Для кращого розуміння цього процесу, необхідно розглянути особливості кожного типу парків та їх вплив на формування туристичних продуктів.

Природні парки є найбільш популярними серед туристів, і найчастіше відвідуються. Для огляду туристам пропонують атрактивні природні ландшафти, унікальні об'єкти фауни і флори, характерні для відповідних природних поясів. Використання природних парків у туристичних продуктах передбачає розвиток екологічного та рекреаційного туризму, розширення екологічної освіти громадян, а також наукових досліджень у сфері природних ресурсів.

Національні парки є одними з найбільш цінних природних ресурсів країни, які привертають увагу туристів своєю біорізноманітністю та красою ландшафтів. Україна має значний потенціал у цьому напрямку, зокрема: Карпатський національний природний парк, Шацький національний парк, Національний природний парк «Подільські Товтри», Національний природний парк «Синевир» та інші [1, с. 301]. Використання національних парків у туристичних маршрутах дозволяє підвищити привабливість регіону для туристів та сприяти збереженню природного середовища.

Дендропарки, які представляють собою колекції рідкісних та екзотичних рослин, також мають великий туристичний потенціал. Дендропарки та національні парки є важливими центрами збереження рідкісних видів фауни і флори, що відповідають духовним потребам туристів у спілкуванні з природою та у формуванні національного культурно-естетичного середовища [3]. Наприклад, Асканія-Нова та Софіївський парк в Україні приваблюють туристів з усього світу. Вони є не лише об'єктами для відпочинку, але й стимулюють наукові дослідження та освітні програми.

Парки природи, розташовані в екологічно чистих регіонах, надають можливості для якісного відпочинку та спостереження за відновленням природи після людської діяльності. Вони є особливо привабливими для туристів, які цінують екологічно чисте середовище та природну красу. Природні парки відіграють важливу роль у формуванні туристичних продуктів, пропонуючи туристам унікальні можливості для відпочинку та пізнання.

Як уже зазначалося, в національних природних парках і біосферних заповідниках доцільно розвивати екологічний туризм, який ґрунтується на таких концептуальних положеннях:

- мінімалізм негативного впливу туристів на природне середовище і її компоненти;
- гармонійне поєднання людини з природним середовищем і рекреаційною інфраструктурою;
- науково-пізнавальне освоєння біотичного ландшафтного і пейзажного різноманіття та гуманістичного потенціалу рекреаційних територій [2].

Культурні парки відображають історичну, культурну та архітектурну спадщину різних народів. Вони створюють можливості для туристичних подорожей у минуле, де відвідувачі можуть ознайомитися з традиціями, звичаями та мистецтвом різних епох.

Тематичні парки – це спеціалізовані комплекси, що базуються на конкретній тематиці, такі як парки розваг, аквапарки, парки атракціонів тощо. У розважальних парках можуть розташовуватися окремі тематичні секції. Вони пропонують відвідувачам поєднувати розваги з пізнанням, навчанням, розширенням кругозору.

Геологічні парки надають можливість вивчення геологічних утворень, які є винятковими з точки зору науки та екології. Вони використовуються для тематичних геологічних екскурсій, навчальних природничих екскурсій для рекреації та відпочинку.

Парки різного типу мають значний потенціал у національних туристичних продуктах. Використання цього потенціалу може сприяти як розвитку туризму, так і збереженню природного середовища. Проте для ефективного використання цього потенціалу необхідно враховувати особливості кожного конкретного парку та вирішувати проблеми, які можуть виникнути у процесі розвитку туризму.

1. Використання різних типів парків в національних туристичних продуктах потребує детального аналізу і врахування особливостей кожного з них.
2. Врахування різноманітності парків. Національні парки можуть бути природними, історичними, культурними, геологічними тощо. Кожен тип парку має свої унікальні особливості, що визначаються їхнім призначенням та локацією. Цю особливість необхідно враховувати при створюванні турпродуктів та програм перебування туристів.
3. Використання природних парків. Природні парки приваблюють туристів своєю неповторною природою, біорізноманіттям та величністю ландшафтів. Вони використовуються у національних туристичних продуктах в екологічному, рекреаційному, екскурсійно-пізнавальному туризмі, а також для складення програм пригодницьких турів, пішохідних, лижних, велосипедних прогулянок й інших видів відпочинку.
4. Історичні й культурні парки пропонують відвідувачам можливість пізнати історію, традиції, культуру народів світу та геогра-

фічних регіонів. Вони використовуються у національних туристичних продуктах для проведення ознайомчих екскурсій, фестивалів, майстер-класів та інших культурно-просвітницьких заходів.

5. Збереження природи та культурної спадщини. Використання парків у національних туристичних продуктах має бути збалансованим зі збереженням природи та культурної спадщини. Необхідно розробляти постійні туристичні маршрути, які б дозволяли задовольняти потреби туристів, забезпечуючи при цьому збереження навколишнього середовища та культурних цінностей.

На основі вищевикладеного можна зробити висновок, що парки різних типів є важливими складовими національних туристичних продуктів, які пропонують різноманітні можливості для відвідувачів. Використання їх у туристичній індустрії вимагає уважного планування, збалансованого підходу щодо збереження природи та культурної спадщини для майбутніх поколінь. Необхідно розробляти стратегії управління туристичними потоками, враховуючи специфіку кожного парку та його екосистем. Співпраця між владою, громадськістю і туристичною індустрією є ключовим чинником для успішного збереження парків та забезпечення їх доступності для відвідувачів. Для подальшого розвитку туризму в Україні важливо зберігати та ефективно використовувати парки різного типу, враховуючи їх унікальні особливості та потенціал.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України. К.: Альтпрес, 2010. 404 с.
2. Дмитрук О. Ю. Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту і маркетингу. Навч. посібн. К.: Альтерпрес, 2004. 192 с.
3. Зінько Ю. В., Гетьман В. І. Розвиток туризму в національних парках Українських Карпат. *Гори і люди (у контексті сталого розвитку)*. Міжнародна конференція. 14-18.10.2002 р. м. Рахів. С. 353 – 363.